De tentakels van het WEF reiken tot ver in de Nederlandse staat

Koningin Maxima aan tafel op de bijeenkomst van het World Economic Forum in Davos in 2020.

Door WOUTER ROORDA - 19 januari 2022
Geplaatst in WEF

De banden tussen Nederlandse beweindsleden en het World Economic Forum *(WEF) blijken al jarenlang intensief. Bovendien zijn er op diverse terreinen* samenwerkingsverbanden tussen de Nederlandse overheid en het WEF.

Nederland participeert in ten minste acht WEF-initiatieven. De relatie tussen de Nederlandse staat en deze organisatie lijkt is niet alleen intensief, maar ook mistig. Een overzicht ontbreekt. Parlementaire verantwoording evenmin.

Deze week houdt het WEF zijn jaarlijkse bijeenkomst, vanwege Covid dit jaar virtueel. Voormalig hoogleraar Klaus Schwab (1938) begon in 1971 met het organiseren van bijeenkomsten en breidde deze activiteiten steeds verder uit.

Het WEF is naast een netwerk ook een kleine multinational, met meer dan 600 werknemers, ruim 300 miljoen euro aan inkomsten en uitgaven en 375 miljoen euro aan vermogen. Van de inkomsten is 20 miljoen euro overheidssubsidie. De rest komt binnen via grote bedrijven en het organiseren van bijeenkomsten.

Koningin Maxima is een regelmatige gast

In 1987 startte het eerste WEF in Davos, waar steeds meer prominenten uit politiek en bedrijfsleven actie de présence gaven. Zo kwamen naast Rutger Bregman tal van Nederlandse politici naar Davos in de afgelopen jaren. De bijdragen van Mark Rutte, Wopke Hoekstra en Sigrid Kaag aan het voorgaan van de door het WEF voorgestane Great Reset waren, volgens door de FvD-Kamerfractie met moeite boven water gehaalde brieven van Schwab, 'critical'. Ook maakten in voorgaande jaren Bruno Bruins, Edith Schippers, Lilianne Ploumen, Frans Timmermans en Robbert Dijkgraaf alsmede Groenlinks-politici Halsema en Klaver hun opwachting.

Rutte is een regelmatige gast, net als koningin Maxima. Zij is lid van het 'steering comité' van het Digital Currency Governance Consortium, dat kijkt naar de mogelijkheden voor regulering van cryptovaluta als bitcoin en de introductie van digitaal geld in een wereld zonder cash. Ook is zij 'steward' van de Board of the WEF System Initiative on Shaping the Future of Financial and Monetary Systems, dat wil bouwen aan een bankwezen dat 'more efficient, resilient, inclusive and equitable' is. Dit zijn termen die het WEF vaak gebruikt en die niet bepaald een neutrale lading hebben.

Vier overeenkomsten van Landbouw met het WEF

Op Twitter schreef CU-leider Segers dat hij het WEF nauwelijks kende en dat het niet meer zou zijn dan een praatclub. Hij betwijfelde of partijgenoot Schouten als minister van Landbouw enige betrokkenheid had. Uit antwoorden op Kamervragen van Van Meijeren (FvD) blijkt dat de minister op haar beleidsterreinen wel degelijk overeenkomsten heeft gesloten met het WEF:

1. Bij de 'Sustainable Investment Policy' wordt onder coördinatie van de OESO en het WEF financiering beschikbaar gesteld voor het bereiken van de in VN-verband overeengekomen duurzame ontwikkelingsdoelen. De EU heeft hiervoor samen met Denemarken twee miljard euro aan fondsen beschikbaar gesteld.
- De 'Tropical Forest Alliance' wil met consumerende en producerende landen en bedrijven komen tot afspraken over het tegengaan van ontbossing.
- Het 'Food Systems Initiative' beoogt voedselketens te creëren die (in de modewoorden van deze tijd) 'sustainable, inclusive, efficient, nutritious and healthy' zijn.

De 'Food Innovation Hubs' zijn een samenwerkingsverband tussen Nederland en het WEF op het gebied van innovatie in de voedselketen die de mondiale voedselzekerheid moeten vergroten en verduurzamen, waardoor ook andere kunnen aansluiten. Nederland heeft voor de jaren 2021-2023 een subsidie toegezegd van €651.000 en voert vanuit Wageningen het 'Global Coordinating Secretariat'.

Volksgezondheid en het WEF

Ook op het gebied van volksgezondheid wordt met het WEF (en andere landen) al jaren samengewerkt in een 'health care innovation hub' heet. Een van de uitkomsten hiervan is de ondersteuning van Diabetes, een ziekte in verschillende Nederlandse steden heeft voet het behandelen van diabetes.

Verder startte in februari 2021 het 'Circular Economy for Net Zero Industry Transion', waar Nederland en Japan de voornaamste partners zijn samen met McKinsey. Dit wil de CO2-uitstoot in vier relatief sterk 'vervuilende' sectoren (cement, staal, aluminium, chemie) terugdringen. Staatssecretaris Van Veldhoven bedankte tijdens het WEF 2019 explicet de zwaar gesubsidieerde ngo Maatschappelijke Alliantie en de Dutch Sustainable Growth Coalition (DSGC) voor hun hulp bij het naar Den Haag halen van dit initiatief.

DSGC wordt gefinancierd door bedrijven en werd gelanceerd tijdens het WEF 2012 door de CEO's van AkzoNobel, DSM, FrieslandCampina, Heineken, KLM, Philips, Shell en Unilever. Het staat onder leiding van oud-premier Jan Peter Balkenende, die ook betrokken was bij de oprichting van de Maatschappelijke Alliantie.

Van Veldhoven combineerde staatssecretariaat met ngo-functie

In Den Haag bevindt zich al het door het WEF genoemde 'Platform for Accelerating the Circular Economy' (PACE), dat op 27 januari 2020 bekendmaakte dat staatssecretaris Van Veldhoven één van de nieuwe leden is van de board of directors. Dit terwijl ze pas op 19 juli 2021 haar werelt als staatssecretaris aankondigde. Zij combineerde dus anderhalf jaar een functie bij een ngo gelieerd aan het WEF en gesubsidieerd door de Nederlandse staat met haar staatssecretariaat, wat niet is toegestaan.

Beide genoemde activiteiten op het terrein van de circulaire economie zijn ondergebracht bij het Europese hoofdkwartier van het World Resources Institute (WRI) in Den Haag. Van Veldhoven is na haar vertrek vicepresident en directeur Europa bij het WRI geworden en geeft nu dus leiding aan de activiteiten die zij als bewindsvrouw met publiek geld naar Nederland haalde.

Biometrische identificatie

Het WRI kreeg in 2020 bijna 11 miljoen euro subsidie van het ministerie van BuZa. Als bijdrage in de kosten van het secretariaat van PACE ontvangt WRI in de periode 2022-2024 jaarlijks 600.000 euro uit de begroting van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. De huidige en vorige staatssecretaris ontmoeten elkaar bij het World Circular Economic Forum, waarvan Nederland (en ook PACE) één van de partners is. Voor de organisatie van het WCEF in Nederland in april 2021 werd een bedrag van 605.000 euro beschikbaar gesteld.

Het project 'Known Traveller Digital Identity' (KTDI) beoogt reizigers zich te laten identificeren met biometrische gegevens, zonder gebruikmaking van een paspoort. Dit project is in 2018 ontwikkeld door het WEF en diverse partnerbedrijven, zoals Accenture. In de proeffase is naast Nederland ook Canada betrokken.

KTDI kan ook gebruikt worden voor het opslaan van Covid-gerelateerde informatie, zo meldt het WEF. Dat geldt ook voor de CommonPass, een ander project van het WEF. De CommonPass legt gezondheidsinformatie vast, zoals vaccinatiestatus.

Kabinetsleden persoonlijk betrokken bij WEF

Apeldoorn is één van de dertig mondiale steden die participeren in het WEF Smart City Project, dat is bedoeld om deze steden 'climate smart' te maken. Een Oosterwijks bedrijf plaatste daartoe 500 'multipoints' (witte kastjes) in de stad. Hierdoor worden verschillende apparaten aan elkaar verbonden en komen allerlei gegevens beschikbaar, zoals waar vrije parkeerplaatsen zijn.

Het valt op dat de persoonlijke betrokkenheid van kabinetsleden bij de activiteiten van het WEF groot is. Het bagatelliseren hiervan door o.a. premier Rutte, die deegwraagd door Kamerlid Van Meijeren ontkende het boek *The Great Reset* van Klaus Schwab te hebben gelezen, terwijl hij mooi loopende de auteur over de inhoud te hebben gecomplimenteerd, helpt niet in de beeldvorming. De betrokkenheid van Rutte gaat verder dan het al jaren ronddragen van een tasje met WEF-logo.

Progressieve agenda

Naast deze persoonlijke relaties zijn er de gezamenlijke projecten van de Nederlandse overheid en de ngo die het WEF in essentie is. Dat is om twee redenen problematisch.

Het WEF is geen politiek neutrale organisatie. Het heeft een progressieve agenda. The Great Reset leent als het partijprogramma van D66 en focust op drie thema's die erg populair zijn in linkse kring: meer duurzaamheid, minder sociale ongelijkheid en 'stakeholder' kapitalisme. Met steun van de Nederlandse overheid krijgen mensen over de hele wereld een bepaald wereldbeeld en beleid opgedrongen.

Ons land zou te klein zijn als ngo's met ondersteuning van een land als Polen hier bijvoorbeeld innovatieve en duurzame alternatieven voor abortus zouden ontwikkelen. Ook is het vreemd de koningin hierin te betrekken. Door intensief samen te werken met een ngo die ook een bepaalde getuigenis de wereld in wil sturen, brengt de Nederlandse overheid zich in een moeilijke positie.

Strijdig met mededingingsregels

Daarnaast is er het mededingingsaspect. Bij elk samenwerkingsverband zijn niet alleen de Nederlandse overheid en het WEF betrokken, maar ook tal van grote bedrijven. Zij hebben vaak een product ontworpen dat via het samenwerkingsverband verder moet worden ontwikkeld, zoals bij het KTDI-project. Vaak leent dit zich ook weer voor andere toepassingen, zoals bij de CommonPass.

In antwoord op Kamervragen van Den Boer en Verhoeven (beide D66) deed staatssecretaris Broekers-Knol over dit aspect nogal luchtig. Doordat het WEF deze producten gratis ter beschikking stelt, zou er geen sprake zijn van strijdigheid met mededingingsregels. Dat is naïef gedacht.

Als het 'gratis' product dankzij de betrokkenheid van overheden concurrerende producten uit de markt drukt, is er natuurlijk wel degelijk een significant effect op de mededinging. Ook is het niet zo dat iedereen een partij gratis spullen beschikbaar stelt een openbare aanbesteding niet meer aan de orde is. Dat is juist het lokkertje om medewerking te krijgen.

WEF blijft op achtergrond

In het subsidieregister van het ministerie van Financiën duikt voor 2020 slechts één toekenning voor het WEF op. Het kreeg toen 427.000 euro subsidie uit de gelden voor ontwikkelingssamenwerking voor het bevorderen van duurzaamheid.

In de begrotingen en jaarverslagen van de verschillende departementen komen we de gezamenlijke projecten van Nederland met het WEF helemaal niet tegen. Het gaat het WEF enorm dat de staat zijn naam enaan verbindt en de in Nederland gevestigde secretariaten financiert, dan zorgt het WEF wel voor die rest.

Volgende keer meer *over de wereldwijde activiteiten van het WEF en hoe deze passen binnen 'The Great Reset'.*

U treft de onderzoeksjournalistiek van ***Wouter Roorda*** *naar de vaak raadselachtige verbindingen van de Nederlandse overheid en particuliere belangenclubs regelmatig aan in Wynia's Week. Steunt u deze onafhankelijke, kritische verslaggeving? Dat kan* ***HIER****. Hartelijk dank!*

OVER DE AUTEUR
Wouter Roorda
Wouter Roorda is econoom. Hij werkte twintig jaar in verschillende functies op Haagse ministeries. Tegenwoordig is hij actief als investeerder en columnist.

MEER VAN DEZE AUTEUR

Nieuwe! Podcast
WWTV is nu ook als podcast te beluisteren!
LUISTER OP Spotify
Apple Podcasts

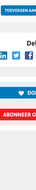
Nu verkrijgbaar

Het verdriet van De Schilderswijk - Paperback
€22,50
TOEVOEGEN AAN WINKELWAGEN

Het beste uit Wynia's Week 2021 - Paperback
€20,00
TOEVOEGEN AAN WINKELWAGEN

DWINGELAND - Paperback
€20,00
TOEVOEGEN AAN WINKELWAGEN

Tegen de onzin - Paperback
€22,50
TOEVOEGEN AAN WINKELWAGEN

Privacy- en cookiebeleid

Delen

DONEREN

ABONNEER OP WYNIA'S WEEK

Wellicht ook interessant

Schwab omarmt kritiekloos de tech-elite
ARIE GRAAFLAND - op 5 februari
KLAUS SCHWAB | TECHNOLOGISCHE REVOLUTIE | WEF

Sigrid Kaag, veelgeraaagd bij de club van Schwab
WOUTER ROORDA - op 26 januari
WEF

'Nieuw elan' en 'nieuw leiderschap' van Klaus Schwab komt uit kantoren in Brussel en Genève. En uit Beijing.
ARIE GRAAFLAND - op 12 januari
BOEKEN | CORONAVIRUS | WEF